

6. SINIF 1. ÜNİTE

ÜLKEMİZİN TÜRK DÜNYASIYLA KÜLTÜREL İŞ BİRLİKLERİ

- Türk Dünyası, dil, tarih, gelenek ve kültür bakımından ortak unsurlara sahip Türk kökenli halk ve devletlerden oluşan büyük bir topluluktur.

Ortak Özellikler:

- Hepsi Türk dil ailesine ait dilleri konuşur (Türkçe, Azerice, Kazakça, Kırgızca, Özbekçe vb.).
- Kökenleri Türkistan bölgesindeki tarihî Türk devletlerine dayanır.
- Geleneksel kıyafetler, müzik, oyunlar, bayramlar (örneğin Nevruz) ve sanat anlayışları ortaktır.

Bağımsız Türk Devletleri:

1. Türkiye
2. Azerbaycan
3. Kazakistan
4. Kırgızistan
5. Özbekistan
6. Türkmenistan
7. Tacikistan

8. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (Yalnızca Türkiye tarafından tanınmaktadır.)

Ek olarak; Rusya, Çin, İran, Afganistan, Balkanlar gibi bölgelerde yaşayan Türk toplulukları da vardır (Tatarlar, Uygurlar, Gagavuzlar, Altay Türkleri vb.).

Demir İpek Yolu Projesi

- Demir İpek Yolu, Çin'den başlayarak Türkistan ülkeleri, Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye üzerinden Avrupa'ya kadar ulaşan bir demir yolu projesidir.
- Bakü–Tiflis–Kars Demir Yolu Hattı, bu projenin en önemli kısmıdır.
- Türkiye'nin bölgedeki jeopolitik önemini artırmaktadır.

- 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkmenistan gibi Türk Cumhuriyetleri bağımsızlıklarını ilan etti. Ülkemiz, tarihi ve kültürel bağlarımız olan bu devletler ile güçlü ilişkiler kurmaktadır. Bu ilişkileri geliştirmek ve kültürel bağları canlı tutmak için bazı kurum ve kuruluşlar kuruldu.

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT)

- **Kuruluş Tarihi:** 3 Ekim 2009'da "Türk Dili Konuşan Ülkeler İş Birliği Konseyi" adıyla kurulmuş, 2021 yılında **Türk Devletleri Teşkilatı** adını almıştır.
- **Amacı:** Ortak tarih, dil ve kültür temelinde Türk devletleri arasında iş birliğini artırmak.

Üye ve Gözlemci Ülkeler:

- **Üyeler:** Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan
- **Gözlemciler:** Macaristan, Türkmenistan, KKTC

TDT'nin Öne Çıkan Projeleri:

- Türk Yatırım Fonu
- Trans-Hazar Ulaştırma Koridoru
- Orhun Değişim Programı (öğrenci-akademisyen)
- Gençlik kampları, festivaller, spor etkinlikleri
- Sağlık Bilim Kurulu ve Tedarik Zinciri Komitesi gibi yapılarla sağlık alanında iş birliği

TÜRKSOY ve Türk Dünyası Kültür Başkenti Programı

- TÜRKSOY, 2012'den bu yana "Türk Dünyası Kültür Başkenti" programını yürütmektedir.
- Bu program ile şehirler arası kültürel bağlar güçlendirilir, sanatsal etkinlikler desteklenir.
- Bu unvana sahip bazı şehirler: Astana, Eskişehir, Bursa, Kazan, Türkistan, Kastamonu, Şuşa, Anev vb.
- 2024 yılı kültür başkenti Aktau (Kazakistan) olmuştur.

Yunus Emre Enstitüsü

- Merkezi Ankara'dadır.
- Amaç: Türk kültürünü ve dilini dünyaya tanıtmak.
- Etkinlikleri: Türkçe öğretimi, sergiler, konserler, kültür günleri
- 2024 yılında Romanya'da "Türk Kültür Ayı" düzenlemiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB)

- Balkanlar, Kafkaslar, Afrika, Orta Asya gibi bölgelerde faaliyet gösterir.
- Hedef: Türk soylu topluluklarla sosyal, ekonomik, kültürel ve eğitim ilişkilerini geliştirmek.
- Türkiye Bursları programı ile dünya genelinden öğrencilere Türkiye'de üniversite eğitimi olanağı sunar.

Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA)

- Kuruluş yılı: 1992
- Türk Cumhuriyetleri başta olmak üzere, 170'ten fazla ülkede faaliyet göstermektedir.
- Alanları: Eğitim, sağlık, tarım, restorasyon, kalkınma projeleri, kültür merkezleri ve sağlık tesisleri kurulması

Kültür Elçileri – Türkiye'yi Dünyada Tanıtan Değerlerimiz

Oktay Sinanoğlu

- "Türk Einstein" olarak bilinir.
- Genç yaşta profesör olmuştur.
- Türkçe'nin korunması için büyük çaba harcamıştır.

Bariř Manço

- Sevgi, kardeşlik, yardımseverlik gibi değerlere önem verdi.
- “Adam Olacak Çocuk” ve “7’den 77’ye” programlarıyla tanınır.
- “Dönence Dünya Turu” programı ile 150 ülke gezerek Türk kültürünü tanıttı.

Naim Süleymanoğlu

- “Cep Herkülü” lakabıyla anılır.
- Genç yaşta dünya şampiyonu oldu.
- Türkiye adına büyük başarılarla imza attı.
- Bulgaristan’daki Türklere yapılan baskılara karşı dünya kamuoyunu bilgilendirdi.

Gönül Coğrafyamız

- Gönül coğrafyası, tarihî ve kültürel bağ kurduğumuz coğrafyaları ifade eder.
- Türk halkı, Türkistan’dan Afrika’ya, Kafkaslar’dan Balkanlar’a kadar birçok toplulukla gönül bağı içindedir.

Örnek Gönül Coğrafyası Ülkeleri:

- Azerbaycan, Bosna-Hersek, Kuzey Makedonya, Arnavutluk
- Afganistan, Libya, Cezayir, Tunus, Suudi Arabistan vb.
- Türkiye bu ülkelerle hem yardım hem kültürel dayanışma temelinde ilişkiler geliştirmiştir.

ULTİ 6
HÖF

ULTİ 6
FASİKÜL

ULTİ 7
FASİKÜL

ULTİ 8
HÖF